

حفظ نفس واجب است / اسباب ظاهری عالم مأموران الهی هستند

آیت الله فاضل لنکرانی گفت: طبیب وسیله است، قرص دارو است اما شفا دست خدای تبارک و تعالی است و بشر باید به عوامل ظاهری و باطنی توجه کند.

آیت الله فاضل لنکرانی گفت: طبیب وسیله است، قرص دارو است اما شفا دست خدای تبارک و تعالی است و بشر باید به عوامل ظاهری و باطنی توجه کند.

به گزارش خبرگزاری مهر، آیت الله محمدجواد فاضل لنکرانی، امروز، ۲۴ اسفندماه، در سخنانی در مرکز فقهی ائمه اطهار (ع) گفت: یکی از سؤالاتی که این روزها برای ملت عزیز ما مطرح می شود این است که آیا تقابلی میان احکام شرعی و دستورات بهداشتی وجود دارد یا خیر؟ متأسفانه یک گروه جانب افراط را طی می کنند و همه افکار و اندیشه ها را متوجه عوامل ظاهری این عالم می کنند و یک گروه هم جنبه تفریط را طی و فقط دعا و تضرع و استمداد از خدای تبارک و تعالی را مطرح می کنند.

وی افزود: تمام این عواملی که در عالم هست را تحت اراده خدا می دانیم، اگر بنا باشد یک قرص انسان مریضی را شفا دهد تا خدا اراده نکند نمی تواند تأثیری داشته باشد. اگر انسانی معتقد باشد که به اراده خودش و فقط با علم پزشکی می تواند به نتیجه برسد این اشتباه محض است! از طرف دیگر اگر کسی معتقد باشد که فقط باید با تضرع و دعا به نتیجه برسیم، این هم اشتباه است.

جداسازی اسباب عالم شرک است

رئیس مرکز فقهی ائمه اطهار (ع) بیان کرد: اساساً اگر ما اسباب این عالم را از هم جدا کنیم، این خودش یک نوع شرک است، همان طوری که دارو و پزشک را جز علل برای صحت یک انسان می دانیم در کنار اینها امر معنوی دعا و تضرع را هم مؤثر می دانیم. البته نمی خواهیم انکار کنیم و نباید از این غفلت کرد که در میان این عوامل دعا به مراتب قوی تر است.

فاضل لنکرانی تصریح کرد: گاهی اوقات به صورت غیرطبیعی یک انسان با دعا معالجه شده اما در روایات داریم که پیامبری از انبیای الهی مریض شده بود و به او گفتند که چرا معالجه نمی کنی؟ گفت که آن کسی که مرا مریض کرده باید مرا شفا بدهد، از جانب خدای تبارک و تعالی وحی آمد تا خودت را مداوا نکنی تو را شفا نمی دهم!

وی افزود: بنابراین اشتباه است که ما بین این علل تفکیک می کنیم؛ به حسب ظاهر یکسری علل ظاهری مادی و علل معنوی داریم. هم باید از این علل مادی استفاده کرد. «أَبَى اللَّهُ أَنْ يُجَرِّىَ الْأُمُورَ إِلَّا بِالسَّبَابِهَا» این سنت خدای تبارک و تعالی است، اگر یک کسی گرسنه است بگوید من بدون اینکه غذا بخورم می خواهم با دعا خودم را سیر کنم، این بر خلاف سنت خدای تبارک و تعالی است، خدای تبارک و تعالی جسم انسان را طوری قرار داده که برای سیر شدن نیاز به غذا دارد و بدون این غذای مادی سیر نمی شود! حالا کسی بگوید من گرسنه ام، تشنه ام، من بدون اینکه آب بخورم، سیراب می شوم.

فاضل لنکرانی ابراز کرد: باید اسباب ظاهری این عالم را مأموران الهی بدانیم یعنی این قرص خودش مأمور خدا برای سلامتی انسان است، این آب مأمور خداست برای اینکه این انسان را از تشنگی نجات بدهد، این غذا مأمور خداست برای اینکه انسان را از گرسنگی نجات دهد. تا خدا اراده نکند به این نتیجه نخواهد رسید و دعا و تضرع هم همینطور است.

اسباب علت و معلولی در عالم

استاد حوزه علمیه گفت: خدای تبارک و تعالی سببش بر این است که بشر همان طوری که عوامل ظاهری را مورد توجه قرار می دهد، کسی می خواهد عالم بشود، می خواهد به مرتبه اجتهاد برسد یا پزشک شود، اگر در خانه بنشیند من دعا می کنم خدا یک شبه من را مجتهد و پزشک کند این برخلاف سنت الهی است. «لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى» سنت الهی این است که حتی در رزق باید تلاش و کوشش کند.

وی افزود: در روایات داریم که به بعضی از ائمه ما عرض می کردند فلان شخص در خانه خودش نشسته و می گوید من دعا می کنم خدا رزقم را به من برساند، فرمودند این کار اشتباهی است، خدا وعده داده رزق هر انسانی را به او بدهد ولی به شرطی که او تلاش کند، فعالیت خودش را کند، یعنی خدا می خواهد انسان هم متوجه عوامل ظاهری این عالم باشد. این عالم یک عالم علت و معلول است، عالمی است که سراپا نظم و قانون در این عالم تکوین وجود دارد. عالم هرج و مرج نیست که همینطوری هر چیزی هر نتیجه ای برای هر کسی بخواهد، بلکه باید با راه خودش تحقق پیدا کند.

وی ادامه داد: اگر کسی مریض شد، وظیفه ی شرعی اش هست به عنوان یک واجب خودش را معالجه کند، هیچ انسانی حق ندارد بگوید من مالک خودم، من مریض شدم و می خواهم بمیرم، این حرف غلط و مخالف با دین و فقه ماست، فقه می گوید اگر مریض شدی بر تو معالجه خودت واجب است، مگر یک مرضی باشد که با صبر و حوصله خود به خود بدن او را حل کند و نیازی به مراجعه به طبیب نداشته باشد.

وجوب حفظ نفس

فاضل لنکرانی اضافه کرد: اگر این روزها افرادی مریض هستند مبدا این را کتمان کنند، به طبیب مراجعه و با او ارتباط برقرار کنند، زیرا حفظ نفس واجب است. همچنین خدا می فرماید که بدان طبیب وسیله است، قرص دارو است اما شفا دست خدای تبارک و تعالی است و بشر باید به عوامل ظاهری و باطنی توجه کند. عوامل ظاهری موجب رشد علم و عوامل باطنی موجب ارتقای روحی و ایمان می شود.

وی تأکید کرد: بنابراین اسلام در مورد حفظ جان بسیار تأکید دارد و باید از راه های علمی و پزشکی جلو برویم. از همین جا باید از پزشکان قدردانی کنم که با نهایت تلاش و ایثار جهاد می کنند تا این مشکل را حل کنند.